

آسیب شناسی کارگزاران از دیدگاه

قرآن و معصومین (ع)

نویسندگان:

مریم عسکری

(دانشجوی دانشگاه فرهنگیان کازرون)

صدیقه نبوی زاده

(استاد دانشگاه فرهنگیان، آزاد و سما کازرون)

علی عسکری

(کارشناس ارشد فیزیک و حفاظت از خاک)

سرشناسه: عسکری، مریم، ۱۳۷۴ -

عنوان و نام پدیدآور: آسیب شناسی کارگزاران از دیدگاه قرآن و معصومین (ع) / نویسندگان مریم عسکری،

صدیقه نبوی زاده، علی عسکری.

مشخصات نشر: تهران - فرهوش - ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۳۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۹۲-۰۷-۲

وضعیت درست نویسی: فیا

شناسه: رودی: نبوی زاده، صدیقه، ۱۳۳۴ -

شناسه: رودی: عسکری، علی، ۱۳۷۶ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ د ۵۴/۹/ع BP۲۵۴

رده بندی دیویی: ۲۹۱.۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵ ۹۷۹۰

کتاب آسیب شناسی کارگزاران از دیدگاه قرآن و معصومین (ع)

مریم عسکری - صدیقه نبوی زاده - علی عسکری

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۵

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۱۰.....	پیشگفتار.....
۱۲.....	مقدمه.....
۱۵.....	فصل اول.....
۱۵.....	فقدان ویژگی‌های رهبر.....
۱۶.....	علم مدیریت در اسلام.....
۱۷.....	موانع مدیریت اسلامی.....
۱۸.....	پای بنند نبودن به اصول عقاید.....
۲۰.....	از خود پرستی به خدا پرستی.....
۲۱.....	عدم معرفت نسبت به خود.....
۲۲.....	آلودگی به رذایل اخلاقی.....
۲۳.....	آلوده کردن قلب به معصیت.....
۲۴.....	یاد مرگ.....
۲۵.....	گناهانی که باعث دیگر گناهان می‌شوند.....
۲۶.....	عقل.....
۳۲.....	شرح صدر.....
۳۴.....	تکبر و خودخواهی.....
۳۴.....	هوش.....
۳۵.....	ابتکار و نو آوری.....
۳۶.....	پشتکار.....
۳۷.....	عدم حلیم بردباری شکیبایی.....
۳۹.....	عدم شجاعت.....
۴۱.....	عدم فن سخنرانی.....
۴۴.....	شرایط موعظه و نصیحت.....
۴۵.....	عدم سلامت.....
۴۶.....	خلوص نیت.....
۴۹.....	عدم قاطعیت.....

۴۹	عدم اجرای نماز
۵۱	عدم داشتن ویژگی‌های دیگر
۵۸	آسیب‌های اخلاقی حاکمیتی
۶۳	فصل دوم
۶۳	ویژگی‌های رهبر در نهج البلاغه
۶۴	مدیریت اسلامی
۶۷	ویژگی‌های رهبر در نهج البلاغه
۶۹	گزینش اصحاب فرشته یا مدیر رهبر از دیدگاه امیرالمومنین
۷۲	آسیب‌های مدیریت از دیدگاه امام علی علیه السلام
۷۷	قدرت و قوت و تواضع و امانت
۸۰	رشوه خواری
۸۲	حب دنیا
۸۲	لزوم مدارا و دوستی با زیر دستان
۸۴	فصل سوم
۸۴	حکومت حکمت و شرک و جهالت
۸۵	حکومت حکمت
۸۷	جامعه شرک
۸۹	فصل چهارم
۸۹	برنامه‌ریزی و سازمان
۹۰	سازمان
۹۰	برخی از وظایف مدیران
۹۲	دیگر وظایف مدیر
۹۳	تقسیم توانایی‌ها
۹۴	اهمیت ندادن به اولویت‌ها
۹۴	اولویت حیات اخروی در عین تأمین حیات دنیوی در برنامه‌ریزی
۹۵	اهمیت برنامه‌ریزی از نظر آیات و روایات
۹۷	رهنمودهای سازماندهی و گزینش کاری

۹۹.....	فصل پنجم
۹۹.....	تربیت
۱۰۰.....	تربیت
۱۰۳.....	نحوه عمل و تربیت
۱۰۸.....	رهبران ضلال و گمراهی
۱۱۱.....	وظایف رهبران
۱۱۵.....	فصل ششم
۱۱۵.....	رسیدن به راه و امنیت
۱۱۶.....	نیازهای مادی
۱۱۷.....	رفاهت
۱۱۸.....	فرهنگ جامعه
۱۱۹.....	امنیت اسلامی
۱۲۱.....	حسد
۱۲۳.....	جهاد و دفاع از کشور اسلامی
۱۲۷.....	نتیجه گیری
۱۲۹.....	منابع و مأخذ

پیشگفتار

ارشاد و هدایت و رهبری و راهنمایی به معنی وسیع خویش از دیرباز در جامعه بشریت بوده و افراد روشن بین و مبصر که سرد و گرم روزگار را چشیده‌اند و در بوحه زمان آبدیده شده‌اند به مقتضیات تجارب شخصی و یافته‌های خویش به گره گشایی کار مردم زمان پرداخته‌اند.

در جامعه ایرانی نیز از دورترین نقاط تاریخ و در هر برهه‌ای از زمان بارقه نورانی افراد روشن نهاد و پاکدل و دانشمند و مبصر در کار ارشاد خلق دستی توانا داشته‌اند. در زمینه مدیریت راه‌ری نیز این وقوف و خبرگی بسیار سودمند است چه مدیران جوان جامعه که از برکت انقلاب اسلامی ایران در راهبری جامعه خویش نقش موثر یافته‌اند به این آگاهی نیاز فراوان دارند تا بتوانند، بچنان که معیارهای متعالی اسلام ایجاب می‌کند و مردم مسلمان این مملکت انتظار دارند رفتار نموده و در مشق رسایی برای سایر جوامع مسلمانان بوده باشند.

برای دست یافتن به معیارهای هریست اسلامی و شناختن رفتارهای مطلوب در این زمینه در فرهنگ غنی و سرشار اسلامی، ما با اخذ فراوان است و هر جوینده صادق می‌تواند با تحقیق در این دریای ژرف و خروشان به زنده‌ترین و گویاترین سرمشق‌ها و نمونه‌ها دست یابد. علاوه بر قرآن و حدیث، تاریخ و سیرت که مسجید منابع ذی قیمت اندیشه‌های اسلامی در ابعاد گوناگون زندگی اجتماعی عموماً و مدیریت خاصه، به ما آثار ذوقی گویندگان اعم از نثر و نظم که در متون ادبی ما از گذشتگان به یادگار مانده می‌تواند نشان دهنده بسیاری از این گونه قوانین و معیارها بوده باشد. چه به وجود آورندگان این آثار و چه به دامن فرهنگ پویای اسلام پرورش یافته‌اند و همیشه با ارائه والائی‌های این مکتب در هر زمینه مباحثی مفتخر بوده‌اند.

طرح این بررسی به این ترتیب انتخاب شده که تحت کلیاتی درباره رهبری اسلامی مورد بحث قرار گیرد و سپس حکومت در اسلام و همچنین سیری در تاریخ اسلام از دید رهبری واقعیت عملی رهبری اسلامی را نشان می‌دهد. امید می‌رود این خدمت ناچیز از مولف و ناشر مورد قبول ولی عصر قرار گیرد.

با توجه به اینکه نظام جمهوری اسلامی ایران با عنایت پروردگار متعال و توجه خاص حضرت مهدی (عج) در ایران اسلامی پا گرفت بر ماست که در جهت بقای آن قدم‌های موثرتری برداریم و در حد توان سعی کنیم که در پیشرفت فرهنگ قرآن و معارف معصومین که از ارکان اصلی دوام نظام می‌باشد تلاش پی گیر داشته باشیم.

با تشکر از شما مسئولین محترم بخش فرهنگ و فوق برنامه دانشگاه که در این راه از هیچ تلاشی دریغ نکرده‌اند موفقیت شما را از پیشگاه حضرت باری تعالی خواستار و اینجانب نیز سعی می‌نمایم همواره با مد نظر قرار داده هدف فوق خدماتی را در این زمینه ارائه دهم.

www.ketab.ir

مقدمه

با توجه به دین و آئینی که انتخاب کردیم و اسلام مبتنی بر توحید و خداشناسی و اعتقاد به ماوراء طبیعت و برای اداره امور انسان‌ها قوانینی به نام دین از طرف خدا و به وسیله انبیاء فرستاد. انبیاء وسیله‌ای بودند که در اختیار بشر قرار داده و ما مسلمان‌ها با این مقدمات در باور و اعتقادمان این قرار دارد که سلامت دنیوی و اخروی انسان در گرو پذیرش وحی است و آنچه در قالب وحی بیان شده همه مورد نیاز انسان بوده است که پیاده کردن آن نیاز به ابزاری به نام حکومت دارد چون بدون داشتن حکومت نمی‌توان وحی را به طور کامل و جامع بیان کرد حکومت نیز نیاز به رئیس دارد که تمام اختیارات را در دست داشته باشد.

پیامبر ولی مردم است که جامعه را در سایه حکومت و در قالب وحی می‌سازد. بعد از خودش نیز طبیعت است که باید کسی را به عنوان ادامه دهنده راهش انتخاب کند که آن جانشین راه پیامبر را دنبال می‌کند و جامعه را برای پیاده کردن وحی آماده می‌سازد. بنابراین حکومت هدف نیست بلکه مهم است. بهترین وسیله برای استقرار حکومت است ولایت فقیه ادامه حکومت پیامبر و امام و چیزی غیر از این نیست. ابزار و عنان هم در افسار ولی فقیه است. در قرآن در هدف از تاسیس حکومت آمده که «برده به راستی و عدالت گرایند»^۱

ضرورت اعتقاد به ولایت خدا، پیامبر و امامان و ولایت فقیه همه حکمت خداست که انسان بیهوده آفریده نشده است. ولایت فقیه از قانون گرفته نشده بلکه قانون اساسی از ولایت فقیه گرفته شده یعنی اول ما امام را شناختیم و اطاعت از او به عنوان جانشین پیامبر، بعد به این نکته رسیدیم که همان اختیاراتی که پیامبر و امام داشته باید جانشین امام زمان هم داشته باشد که خط جانشین امام در چهره امام خمینی نمایان گشت و ایشان از طرف مردم رئیس حکومت شدند و بعد قانون اساسی تنظیم شد.

اگر قانون اساسی و نهادها به ولایت فقیه ربطی نداشت چگونه امام در بهشت زهرا فرمودند:

من دولت تعیین می‌کنم، که قانون اساسی را نوشتند و قانون اساسی نام نهادند.

اعتراض به رهبر باید از سوی افرادی باشد که خودشان اهل آگاهی باشند یک پزشک فوق متخصص که بیماران صعب العلاج را معالج می‌کند حتی نمی‌تواند در مورد یک پرستار نظریه بدهد. بیا یک مساله صدر در صد تخصصی و علمی است و باید یک سری دوره‌ای مخصوص بگذرانند تا بتواند نظریه دهند.

از جمله اصول رهبری این است که رهبر معظم انقلاب یک سری جلسات بحث با جوانان داشته‌اند که این‌ها از جمله رمز موفقیت است، دومین نکته اینکه تجربه داشته و سومین نکته که پر حوصله و با دقت باشد. این ویژگی‌ها ایشان را از دیگران متمایز می‌سازد. چهارمین نکته این است که از مقام خویش سوء استفاده نکند و اجازه سوء استفاده هیچ احدی در جامعه را ندهد. نکته دیگر ساده زیستی و فرهنگ دوستی ایشان است که همگی از جمله خصائص بارز رهبر می‌باشد.

برای موفقیت در امری رهبری که کاری بس خطیر است، عوامل زیادی دخالت دارند که بتواند به بهترین شکل ممکن این پدیده‌های نوین را به سوی اهداف بیان گذارانش حرکت دهد. حضرت علی علیه السلام بیست اصل در باب حکومت به مالک امر و موده اند:

- ۱- در همه کارها خدا را ناظر دانستن و با او در ارتباط حقیقی بودن
- ۲- خود را به زیور تقوی آراستن خودنگهدار بودن، پیرو هوی و هوس نبودن
- ۳- خود را خدمت گزار مردم تلقی کردن و در خدمت آنان بودن و کار کردن برای آنان را وظیفه دانستن و منت نهادن
- ۴- همواره با مردم جامعه در ارتباط بودن و از آنها فاصله نگرفتن
- ۵- با افراد به عدل رفتار کردن و تبعیض روا نداشتن

- ۶- در مسائل خود پیش قدم شدن و سرمشق قرار گرفتن و عامل به گفتار بودن
- ۷- از ریا پرهیز نمودن
- ۸- وفای به عهد
- ۹- از لغزش دیگران گذشتن (تغافل)
- ۱۰- به افراد شخصیت دادن و با مردم خوش برخورد بودن و با ارباب رجوع ملاطفت کردن
- ۱۱- همواره هدف داشتن و از خداوند درخواست توفیق در هدف داشتن
- ۱۲- برنامه داشتن و به نظم و برنامه ریزی معتقد بودن
- ۱۳- نظم داشتن و به نظم و انضباط پای بند بودن
- ۱۴- سازمان دادن و نذار کردن کارها به افراد شایسته
- ۱۵- برکار افراد نیک اعتماد کردن و ارزشیابی نمودن
- ۱۶- به اصل تنبیه و تشویق معتقد بودن
- ۱۷- با افراد پرهیزگار مشورت کردن و بعد تصمیم گرفتن
- ۱۸- سبک ارتباط نگارش و همواره نرم و آسانده خدا دانستن
- ۱۹- جدی بودن در تمام کارها و نیک دقت کردن
- ۲۰- از احوال مدیران قبلی عبرت گرفتن.